

De verscherpte regeling van de maximale studieduur heeft met name voor deze zwalkers, die niet meteen het juiste spoor kiezen, op den duur de ernstigste gevolgen. Nu omzwaai onder het nieuwe regiem merkwaardig genoeg geen aanspraken op verlenging van inschrijfduur oplevert, zullen zij in de studierichtingen waar ze uiteindelijk terechtkomen vaak nauwelijks meer dan de programmaduur beschikbaar hebben.

Afgezien van alle goede redenen die er voor verantwoordelijke instellingen al bestonden, is dit reden te meer extra energie te steken in de begeleiding en advisering van deze risico-groep.

We moeten haar sneller kunnen aanwijzen en de enige methode daartoe is een beter inzicht in de karakteristieken van de spookgroep. Pogingen daartoe, bijv. door exit-interviews te organiseren, zijn tot nu toe niet bijster succesvol geweest. Toch is alleen op grond van meer gegevens nadere analyse en nadere actie mogelijk. Tot het zover is roepen schooldecanen om betere begeleiding van eerste jaars, wijst de universiteit op gebreken in het v.w.o., vragen studenten om betere onderwijsvoorlichting, en hebben ze alle drie gelijk.

Intussen blijft het natuurlijk waar dat niet iedereen die zich bij een universiteit aanmeldt -subjectief of objectief gezien- dé keus van haar of zijn leven maakt.

6. Tot zover de cijfers van de lichting 1982 en enkele conclusies op grond van onze interne analyses van de afgelopen jaren.

Er zijn er die dachten dat de Wet Tweefasenstructuur door systeemdwang de doorstroom in het universitaire onderwijs volledig conform het model zou maken. Bij het zien van de nu bekende feiten reageren ze nogal eens met pleidooien voor verdere ingrepen, een uniformerende verschooning van de eerste fase programma's om doorloopsnelheid en slaagpercentages te verhogen. Alleen zo zouden de universiteiten te dwingen zijn tot realisatie van de systeemdoelen.

Zo'n houding miskent de inspanningen gericht op programma-evaluatie en kwaliteitsbewaking (incl. externe kwaliteit). De suggestieve sneren die sommige politici zich permitteren, zijn misplaatst, en zeker de geldboetes.

Bovendien staan zulke pleidooien voor strak bewaakte standaard-programma's op gespannen voet met op goede gronden te motiveren vrijere pakketkeuze (het studierichtingsmodel kan hier en daar op de achtergrond raken) en het karakter van wetenschappelijk onderwijs (in termen van zelfwerkzaamheid).

We kunnen het nu niet meer zo mooi zeggen als in de jaren vijftig op het Paascongres van de N.S.R.: "Wanneer men mensen wil opvoeden om hen later de volle verantwoordelijkheid van een leidinggevende functie op wetenschappelijk en maat-